

„Targaks tarbijaks kasvamine“

Lasteaed: Tartu Lasteaed Klaabu

Aeg: september, Klaabu kuuteema „Klaabu seikleb maismaa radadel“. Kuuteemasse on lõimitud heade ja tervislike tarbimisharjumuste kujundamine.

Üldeesmärgid:

- Laps õpib tarbijana valikuid tegema.
- Laps saab uusi kogemusi, osaledes aktiivselt õppekäikudel maismaa radadel: turule, poodi, taaraautomaadi juurde.
- Laps mõistab raha kasutamise otstarvet.

Tegevused erinevates vanuserühmades

Lasteaed Klaabu Liblikate rühm

Teema: Sügissaadused

Vanus: 4–5aastased

Aeg: tegevused ühe nädala jooksul

Eesmärgid:

- Laps vaatleb/uurib erinevaid aiasaadusi/metsaande ning oskab neid eristada välimuse ja maitse järgi.
- Laps tunneb ja nimetab sügissaadusi.
- Laps teab, milleks on taaskasutus vajalik.
- Laps osaleb aktiivselt õppekäigul taaraautomaadi juurde ning turule.
- Laps mõistab, et raha on vahetusvahend.

Lõiming: mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika

Vahendid: pildid sügissaadustest, sügissaadused, taara → raha, kausid/taldrikud

Keskkond: rühmaruum, taaraautomaadi ruum, pood, turg

Tegevuste kirjeldused

1. Pildivaatlus/vestlusring

Eesmärk: Laps nimetab erinevaid aiasaadusi.

Laps selgitab, kuidas tehakse erinevaid aiatöid.

Lapsed vaatlesid hommikuringis pilte erinevatest sügissaadustest ning nimetasid ka ise erinevaid tuttavaid aedvilju. Vesteldi teemal „Sügissaadused ning sügistööd“. Lapsed olid teadlikud töödest puu- ja köögiviljaaias ning on ka ise neid töid koduaias teinud.

2. Õppekäik taaraautomaadi juurde

Eesmärk: Laps viib taara taaraautomaati, hoides nii keskkonda.

Eelnevalt olime palunud vanematel lasteaeda taarat tuua (limonaadi- ja veepudeleid) ning vestelnud lastega taaskasutuse olulisusest. Õppekäigule minnes said lapsed taarakotte ise vedada. Taaraautomaadi juurde jõudes said lapsed ise pudelid taaraautomaati asetada. Pärast taara tagastamist suundusime poodi, kus lapsed vahetasid taaratšeki raha vastu.

3. Öppekäik turule

Eesmärk: Laps valib välja ning ostab turult sügissaadusi.

Turul said lapsed kaubelda taara eest saadud rahaga ja valida ise endale meelepärased kodumaised aedvilju, metsaande. Kaupmehed olid väga sõbralikud ja abivalmid ning seletasid lastele ka sügissaaduste päritolu ja kasulikkust. Lapsed said harjutada, kuidas turul kaupa osta ning olid sellest väga vaimustuses.

4. Vaatlemine/uurimine, maitmine:

Eesmärk: Laps vaatleb/uurib erinevaid aiasaadusi/metsaande ning eristab neid välimuse ja maitse järgi.

Pärast turul käimist said lapsed ostetud kaupa uurida, vaadelda ning loomulikult ka maitsta. Enne söömist vaatlesime ostetud sügissaadusi ning lapsed kirjeldasid viljade kuju, suurust, värvust, maitset. Laste lemmikud olid vaarikad, soolakurk ja punane kapsas. Jõhvikad ning päklikid nii tuttavad ei olnud. Jõhvikatest valmistasime ka jõhvikajooki.

Kokkuvõte

Lapsed õppisid taaskasutuse vajalikkust ning säästlikku tarbimist. Lapsed tutvusid erinevate sügisandidega ning said proovida ka vilju, mida nad varem maitnud ei olnud (nuikapsas, jõhvikas). Lapsed said kogemuse, kuidas turul kaubelda, ning õppisid seeläbi tegema tervislikumaid valikuid.

Lapsesuu

5aastane poiss: „See on suur pähkel, kindlasti isane“.

5aastane poiss: „Kas sa tead, mida batsillused ütlevad, kui sa küüslauku sööd? Kes see „...“ küüslauku sõi – ütlevad.“

Lasteaed Klaabu Siilide rühm

Nädala teema: „Aia-Aadu lood“ (Aedviljad) ehk „Kapsa teekond põllult purki“

Eesmärgid

- Laps oskab nimetada erinevaid kodumaiseid aiasaadusi, teab, kuidas neid säilitada ja milliseid toite neist teha saab.
- Laps teab, et kodumaised aiasaadused on tervislikumad kui välismaised.
- Laps oskab kasutada raha kaupade eest tasumisel.
- Laps teab, milline toit on tervislik, ja tunneb rõõmu kokandusest.

Tegevused

1. Vestlus/vaatlus: Arutlesime lastega, millised on kodumaised aedviljad, miks on nad kasulikud, kuidas neid kasvatatakse ja milliseid toite neist valmistatakse.

2. Õppekäik turule: Lapsed said kodust kaasa 50 euro senti. Lastega arutati läbi, mida on vaja ostma minna. Plaan oli osta kapsast, porgandit ja muud meelepärast. Lapsed ostsid ise erinevaid marju ja pähkleid, mida pärast rühmas ühiselt söödi. Kapsamüüja keeldus nii armsatelt lastelt raha võtmast, seega saime ühe päris suure kapsapea täiesti tasuta. See oli nii suur, et bussiga lasteaeda sõites pidid lapsed seda kordamööda kinni hoidma, et see maha ei kukuks ja katki ei läheks. Teine müüja pakkus kõigile lastele tasuta õuna. Hiljem rühmas lapsed rääkisid, et neile väga meeldis turul käia ja arutlesid, miks meile anti osa asju tasuta ja miks peab tavaliselt nende eest maksma. Samuti arutasime, mille poolest turul ostmine erines kaupluses ostmisest.

3. Kokandus: Hapukapsa valmistamine. Kuna saime turult kaasa suure kapsa, siis otsustasime teha hapukapsast. Lapsed riivisid kapsa ära, tampisid puust pudrunuiadega, pigistasid kätega, maitsestasid soolaga ja lisasid riivitud porgandit. Seejärel asetasi raskuse peale ja jäid ootama kapsa hapnemist. Kui hapukapsas oli valmis, said lapsed seda niisama maitsta ja prae kõrvale süüa. Ikka kiitsime „ise tehtud, hästi tehtud“.

Lasteaed Klaabu Nipide rühm

Teema: „Mängime poodi“

Vanus: 6–7aastased

Lühikokkuvõtte koolieelikute rühmas toimunud poemängust, mille abil korraldati kümne piires liitmist ja lahutamist, arendati laste majanduslikku mõtlemist ehk nn tarka tarbimist ja ostu eesmärgi põhjendamist.

Eesmärgid

- Laps oskab osaleda poemängus viisaka ostja ja müüja rollis,
- laps põhjendab ostmisel tehtud valikut,
- laps oskab kümne piires liita ja lahutada,
- laps kasutab mängurahadena eurosid ja eurosente.

Kasutatud vahendid: teatrimängu laud, kuhu kinnitati silt *Pood*, müüdav kaup, hinnasildid, mänguraha, kassaaparaat.

Õppemäng „Mänguasjapood“

Õpetaja oli teinud valiku lapsi köitvatest mänguasjadest (nt pall, raamat, teatrimängu kostüümid, torukübar, võlukepp, lauamäng, mänguauto jne) ning pani igale välja valitud esemele külge hinnasildi. Lapsed tutvusid poega ja 4–5 last käisid kordamööda mänguraha eest kaupa ostmas. Kauba ostmisel pidid nad teadma, kas neil on soovitu soetamiseks piisavalt raha. See nõudis arvutamist, vajadusel näppude abil. Pärast ostu sooritamist põhjendasid lapsed oma valikut. Tegevus oli laste jaoks eluliselt hariv ning nii põnev ja kaasahaarav, et poodi mängiti pärast hommikuringi veel mitu nädalat. Aeg-ajalt pood muutus, vahel oli toidupood, siis aga mänguasjapood, apteek, raamatupood või nagu kaubanduskeskus, kus müüakse kõike.

